

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Franz Kafka

Mgr. Eva Mužná

**Výukový materiál zpracován v rámci projektu
EU peníze školám**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav
pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických
pracovníků (NÚV).

Registrační číslo projektu:	CZ.1.07/1.5.00/34.0229
Šablona:	III/2
Č. materiálu:	VY_32_INOVACE_
Datum vytvoření:	12. 7. 2013
Ročník:	3.
Předmět:	Český jazyk a literatura
Vzdělávací oblast:	Jazyková
Tematická oblast:	Pražská německá židovská škola
Anotace:	Žákyně a žáci se seznámí se životem Franze Kafky a se skutečnostmi, které významně ovlivnily jeho tvorbu

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Franz Kafka

**Proč je na cestě k smrti tolik zastávek,
proč jde vše tak pomalu?**

- ❖ **3. července 1883 Praha – 3. června 1924 Kierling u Klosterneuburgu (nedaleko Vídně)**
- ❖ **pražský, německy píšící spisovatel židovského původu**
- ❖ **otec Hermann Kafka (1852 až 1931) byl židovský velkoobchodník s galanterií**
- ❖ **matka Julie Kafková, rozená Löwyová (1856 až 1934) byla ženou v domácnosti svědomitě se starající o početnou rodinu**
- ❖ **měl dva bratry, Georga a Heinricha, kteří oba zemřeli v dětském věku, a tři sestry, Elli (1889 až 1941), Valli (1890 až 1942) a Ottlu (1892 až 1943)**
- ❖ **všechny sestry se staly oběťmi nacistického režimu, zemřely v koncentračních táborech**, symbolicky byly pohřbeny spolu se svým bratrem a rodiči na Novém židovském hřbitově v Praze (součást Olšanských hřbitovů)
- ❖ **rodina se v rámci Prahy velmi často stěhovala (uvádí se 12x – 14x)**
- ❖ **jeho mateřštinou byla němčina**, hovořil také **česky a francouzsky**, později se učil i **moderní hebrejštinu**
- ❖ **Kafka nejprve navštěvoval Německou chlapeckou obecnou školu, poté Německé státní gymnázium**
- ❖ **v letech 1901 až 1906 studoval práva na německé části Karlo-Ferdinandovy univerzity** a navštěvoval také přednášky germanistiky a dějin umění
- ❖ **v roce 1902 se na půdě univerzity setkal s Maxem Brodem a jejich přátelství trvalo až do Kafkovy smrti**
- ❖ **v roce 1906 Kafka promoval a stal se doktorem práv**
- ❖ **v roce 1907 začal pracovat u pojišťovny Assicurazioni Generali**
- ❖ **od srpna 1908 až do svého předčasného penzionování v roce 1922 pracoval v Dělnické úrazové pojišťovně**, nejprve jako koncipient, poté na různých pozicích tajemníka
- ❖ **u spolupracovníků i nadřízených byl oblíbený a dosáhl i nesporného kariérního úspěchu**
- ❖ **na podzim 1917 začal trpět tuberkulózou**
- ❖ **v práci dostává tříměsíční volno na zotavenou a odjíždí na venkov ke své sestře Ottle a švagrovi**

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

- ❖ **v roce 1922 kvůli nemoci opustil Kafka definitivně své zaměstnání**
- ❖ kvůli nemoci pobýval často v sanatoriích a lázních v Čechách, na Slovensku, v Rakousku i v Německu, v Itálii a Švýcarsku
- ❖ **3. června 1924 zemřel na tuberkulózu** v sanatoriu v Kierlingu u Klosterneuburgu v Dolním Rakousku.
- ❖ **je pohřben v rodinné hrobce na Novém židovském hřbitově (součást Olšanských hřbitovů)**
- ❖ **Kafka v závěti (vykonavatelem ustanovil Maxe Broda) žádal, aby byla zničena veškerá jeho neuveřejněná díla, dopisy a deníky** - Dora Diamantová se zachovala přesně dle Kafkova přání a všechny texty, které měla, zničila
- ❖ **Max Brod však závěť nerespektoval**, jeho díla vydal a zachoval tak dílo tohoto autora pro veřejnost

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
 Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Pohled přítele

podle přítele Maxe Broda byl Kafka vždy velmi pečlivě, ale nenápadně oblečen. Neměl rád vulgární vtipy, byl vždy usměvavý, laskavý. Jeho velkou chybou bylo, velmi malé sebevědomí a sebepodceňování.

Trpělivá Felice

Milostný poměr Felice Bauerové a Kafky trval od roku 1912 do roku 1917 a byl velmi proměnlivý. Komplikace do něj vnášela i Felicina přítelkyně Grete Blochová, do níž byl Kafka rovněž krátký čas zamilovaný. V době jejich vztahu si spolu vyměnili řadu dopisů (Kafka jich poslal na pět set), podnikli spolu několik cest a byli dvakrát zasnoubeni (v roce 1914 a 1917). Kafka zrušil své první zasnuby kvůli prudké hádce s Felice, nicméně jí dál psal. Druhé zasnuby zrušil, protože se obával, že svatba a manželský život by jej odváděly od literární tvorby. Poté, co u Kafky v roce 1917 propukla tuberkulóza, definitivně ji opustil.

Zdravý životní styl

Podle svých přátel byl Kafka zábavný a citlivý společník. Byl nekuřák, a po značnou část svého života vegetarián. Když ho lékaři přesvědčili, aby kvůli pokročilé tuberkulóze začal jíst maso, jeho vegetariánství na sebe vzala sestra Ottla. O svých zvycích napsal Felicii Bauerové: "Samozřejmě nepiju alkohol, kafe a čaj a většinou nejím čokoládu."

Milovník žen?

Kafkův poměr k ženám byl velice komplikovaný.

Velmi krásný, citový a niterný vztah měl se svou matkou a sestrami.

Jeho milostné a intimní vztahy byly složité, nelehké a rozporuplné.

V roce 1912 se Kafka setkal s úřednicí Felice Bauerovou. Byl s ní dvakrát zasnoubený, vztah ale definitivně skončil v roce 1917.

Dalšími ženami v Kafkově životě byly Julie Wohryzková, s níž v letech 1918 až 1920 prožil krátký vztah a zasnoubil se s ní, a později jeho vídeňská přítelkyně Milena Jesenská. Poslední ženou v Kafkově životě a jeho družkou byla Dora Diamantová, dívka z ortodoxní židovské rodiny, se kterou prožil ještě osm měsíců v Berlíně a v rakouských sanatoriích.

Ukázala Kafku Čechům

Milena Jesenská (10. srpna 1896, Praha – 17. května 1944, koncentrační tábor Ravensbrück, Německo)

V roce 1919 zaujala tuto mladou novinářku a překladatelku povídka nepříliš známého spisovatele Franze Kafky *Der Heizer* (Topič). Napsala autorovi, zda smí povídku přeložit. Tím začala jejich vzájemná spolupráce a korespondence, která skončila až Kafkovou smrtí. Jejich přátelství se vyznačovalo více korespondenčním nežli osobním charakterem. Próza Topič byla prvním překladem Kafky do češtiny. Jesenská posléze přeložila do češtiny i Kafkův *Proces*, *Rozjímání* a *Ortel*.

Kromě Franze Kafky se znala osobně i s Maxem Brodem, Karlem Čapkem a Ferdinandem Peroutkou.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).

Použité zdroje

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kafka5jahre.jpg?uselang=cs>. [online]. [cit. 2013-07-12].

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kafka_portrait.jpg?uselang=cs. [online]. [cit. 2013-07-12].

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kafka-sisters.jpg?uselang=cs>. [online]. [cit. 2013-07-12].

BALAJKA, B., Soldán, L., Charouz, E. Přehledné dějiny literatury. 2. vyd. Praha: Fotuna, 1995. ISBN 80-7168-225-X. s. 67, 78 – 80, 129 – 130.

BONDYOVÁ R. Víc štěstí než Rozumu. 1. vyd. Praha: Argo, 2003. ISBN 80-7203-547-9.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Eva Mužná.
Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785. Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).